

Č. 12.065.

Spolkové právo: Činnost spolku nebo činnost jeho funkcionářů jako osob soukromých?

(Nález ze dne 7. října 1935 č. 18.626/35.)

V ě c: Spolek Arbeiter- Turn- u. Gesangsverein für G. u. Umgebung proti zemskému úřadu v Praze o zastavení činnosti.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměrem okr. úřadu ve Šluknově z 15. července 1932 byla podle § 25 odst. 2 spolk. zák. z 15. listopadu 1867 č. 134 ř. z. činnost stěžujícího si spolku zastavena, protože, ač podle svých stanov je ustaven jako spolek nepolitický, zval zvláštními pozvánkami účastníky k rudému okresnímu sjezdu, chystanému na dny 2. a 3. července 1932 v G. s programem demonstrativně politickým. Tím vybočil na pole činnosti očividně rázu politického, kterážto činnost jest v odporu s oborem působnosti, který si podle svých platných stanov vytkl, čímž opustil půdu danou jemu stanovami a porušil tak veřejný pokoj a řád podle § 113 úst. listiny, resp. § 24 spolk. zák.

Odvolání spolku bylo nař. rozhodnutím zamítnuto.

O stížnosti uvažoval nss:

Stížnost nenamítá nic proti předpokladu úřadu, že sjezd, k němuž byly pozvánky rozesílány, byl chystán jako sjezd rázu politického, ani proti právnímu názoru, že rozesílání pozvánek ke sjezdu takovému spolkem nepolitickým zakládá vybočení ze statutární činnosti spolkové, opuštění půdy, dané jemu stanovami, a porušení veřejného pokoje a řádu ve smyslu § 113 úst. list. a tím také důvod k zastavení činnosti spolkové podle § 24 spolk. zák. Rovněž neobsahuje stížnost námitek proti skutkovému zjištění, že pozvánky k uvedenému sjezdu rozesílali Alvin A. a Rudolf K., členové spolku, a že pozvánky ty opatřili vedle svých podpisů také razítkem spolku. Veškeré námitky stížnosti založeny jsou na právním názoru, že ani za tohoto skutkového a právního stavu nelze shora uvedené rozesílání pozvánek uznati za činnost stěžujícího si spolku, nýbrž výhradně za soukromou činnost uvedených dvou fyzických osob, a to proto, že ani zřízení onoho slavnostního výboru, jehož byli Alvin A. předsedou a Rudolf K. zapisovatelem, nestalo se na základě nějakého platného usnesení spolku, jak by k platnosti jeho bylo podle stanov třeba, nýbrž pouhým opatřením starosty spolku, a že také vydání pozvánek samo neodpovídá předpisům spolkových stanov, neboť se ani na jejich znění spolek neusnesl, ani nejsou podepsány funkcionáři k tomu podle stanov povolanými, tedy zejména starostou spolku, přičemž je nerozhodno, že byly opatřeny razítkem spolku, kdyžťe stanovy k platnosti vyhotovení spolkových písemností připojení spolkového razítka vůbec nenařizují. Opírajíc se o tento právní názor vytýká pak stížnost jednak po stránce věcné nezákonnost, jednak po stránce formální

vadnost řízení, že úřad uvedené okolnosti, jež stížnost považuje za relevantní, nevyšetřil.

Právní názor stížností hájený je však mylný. Jest ovšem pravda, že podle § 4 odst. 2 lit. f) spolk. zák. mají stanovy spolkové obsahovati ustanovení o formách a náležitostech platného projevu vůle spolkové, zejména pak také o tom, jakých náležitostech je k tomu třeba, aby listiny a písemnosti spolkem vydávané byly způsobilé založiti pro spolek právní účinky jím zamýšlené. Tím však není nikterak řečeno, že by jakákoli jiná činnost spolku, resp. jeho platně zvolených funkcionářů, při níž předpisy stanov nebyly zachovány, neměla po zákonu vůbec povahu činnosti spolkové. Spolek jako osoba právnická může vyvíjeti činnost výhradně svými členy, zejména ovšem svými funkcionáři. Pro otázku, zda konkrétní činnost, těmito členy, resp. funkcionáři vyvíjená, je skutečně činností spolku či pouze soukromou činností těchto fysických osob samých, nemůže býti rozhodnou neb aspoň ne jedině rozhodnou okolnost, zda činnost ta, tedy zejména příslušný projev vůle se stal ve formách, jež stanovy spolku předpisují jako podmínku platnosti a závaznosti projevu takového. I neplatný a nezávazný projev spolku zůstává projevem spolku a činnost při něm vyvíjená činností spolkovou. Zda v konkrétním případě jde o takovouto činnost spolku, dlužno zkoumati z okolností tohoto případu. Otázka ta je však otázkou skutkovou, kterou nss může přezkoumávati jen s hlediska § 6 zák. o ss, t. j., zda skutková podstata, úřadem přijatá, spočívá na řízení úplném a prostém vad, zda není v rozporu se spisy a zda úsudek úřadu, získaný ze skutkových premis, bezvadně zjištěných, neodporuje zásadám logického myšlení.

Stížnost vytýká skutečně řadu takovýchto vad dovozujíc, že řízení zůstalo neúplným, podstatně proto, že nebylo řádně zjištěno a oceněno, zda při zřizování slavnostního výboru a při rozesílání inkriminovaných pozvánek byly zachovány formální předpisy spolkových stanov, zda zejména na zřízení onoho výboru a rozesílání pozvánek se usnesly právě ony orgány spolkové, které jsou k tomu podle stanov povolány, a zda rozeslané pozvánky vykazují formální náležitosti podle stanov těch nutné.

Nss neshledal, že by řízení v tomto směru bylo zůstalo vadným, tím méně ovšem podstatně vadným, což by jej jedině opravňovalo nař. rozhodnutí podle § 6 odst. 2 zák. o ss zrušiti. Bylo již shora dovedeno, že i kdyby pravdu měla stížnost, že v daném případě formální předpisy stanov zachovány nebyly — což ostatně žal. úřad ani nepopírá —, nemohlo to žal. úřadu býti překážkou, aby z jiných skutečností usoudil, že o činnost spolkovou skutečně jde. To také žal. úřad v daném případě učinil. Že by ve zjištění těchto jiných skutečností bylo řízení zůstalo neúplným a podstatně vadným, ani stížnost sama nenamítá a nss také neshledal. Měl-li však žal. úřad pro svůj úsudek, opřený o shora uvedené nesporné skutečnosti, — že pozvánky k závadné slavnosti rozesílali dva členové stěžujícího si spolku a že je opatřovali razítkem spolku, zřejmě za tím účelem, aby byly považovány za pozvánky od

spolku toho vycházející — ve spisech ještě st-li nepopřenou relaci četnickou, že podle mínění Alvína A. tento jako funkcionář spolku nevybočil z mezí působnosti spolku tím, že pozvánky sestavil a vydal a podle doznání Jindřicha B., starosty stěžujícího si spolku, byl onen slavnostní výbor »zvolen« proto, že on sám nemohl práci se svoláním slavnosti zastati, pak nelze uznati, že by úsudek ten byl logicky nemožný a že by vylučoval závěr, že šlo v daném případě o činnost spolku.

Č. 12.066.

L é k á r n y (P o d k. R u s): Majitelé veř. lékáren jsou oprávněni v řízení o zřízení nové lékárny uplatňovati toliko takové námítky, jichž obsahem jest obrana proti ohrožení existenční schopnosti jejich vlastních lékáren, nikoliv námítky, směřující proti potřebě nové lékárny, proti osobní kvalifikaci uchazeče nebo proti porušení předpisu § 8 min. nař. č. 22.370/1883 o rozdělení lékáren po městě.

(Nález ze dne 8. října 1935 č. 18.570/35.)

P r e j u d i k a t u r a: Boh. A 8515/30.

V ě c: Eduard K. v M. proti ministerstvu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy o zřízení nové veřejné lékárny v M.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem zemského úřadu v Užhorodě z 22. června 1932 byla v základě ustanovení §§ 128 a 134 zák. čl. XIV:1876, ve spojení s vl. nař. č. 187/1929 Sb. v městě M. zřízena sedmá veřejná lékárna pro atrakční obvod jihozápadní, ohraničený ulicí H. a Ho., a určeno bylo pro ni stanoviště na křižovatce obou zmíněných ulic, případně v ulici H. v části mezi domy č. ... nebo v ulici Ho. v části mezi domy č. ... Současně udělil zem. úřad v základě ustanovení § 3 norm. nař. min. vnitra č. 22.370/1883 osobní právo lékárnické k provozu této nově zřízené lékárny Ph. Mru Evženu S., dnešní zúčastněné straně. Námítky, které proti zřízení nové lékárny podali majitelé dosavadních veřejných lékáren a mezi nimi i st-l, byly zem. úřadem zamítnuty.

Proti výměru tomu podal st-l odvolání, o němž rozhodl žal. úřad nař. rozhodnutím v ten rozum, že ze stanoviště zem. úřadem pro nově povolenou lékárnu určeného vyloučil nárožní domy při vústění ulice H. do ulice Ho. a dále domy č. ... v ulici H., kdežto v ostatních směrech odvolání zamítl.

O stížnosti, na toto rozhodnutí podané, uvažoval nss:

Stížnost namítá především, že žal. úřad neměl rozhodovati o nové (sedmé) lékárně dříve, dokud nebylo pravoplatně rozhodnuto o zřízení šesté lékárny, ježto proti zřízení šesté lékárny, jež bylo povoleno Alexandru R., bylo podáno odvolání, které dosud není vyřízeno, takže dosud není zjištěno, že již tato šestá lékárna neohrožuje existenci dosavadních lékárníků — a ve spojení s 6. lékárnou byly zjištěny takové